KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

...sen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona työväenluokka voittaa!

No. 172 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, jouluk. 22 p:nä—Thur., Dec. 22 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

Orpokodin uhreista vielä 200 kadoksissa

371:stä hoidokista tiedetään vain 144 varmasti pelastuneen — Uhrien lukumäärä saattaa siis nousta 237:ään

Porvarilehdet tähän saakka salanneet todelliset tiedot

QUEBEC, jouluk. 20. — Se salaperäisyys, mikä verhoaa St. Charlesin orpokodin kauheata tulipaloa, on tullut vieläkin syvemmäksi erään "sisaren" todistuksen johdosta, joka esitettiin tapahtuman johdosta toimeenpannuissa kuulustelussa tänään iltapäivällä. Samalla on "hyvän paimenen" yhdyskunnan yritys sysätä syy Quebecin palokuntalaisten niskoille ilmeisesti heikontunut. Näin ilmoittaa täältä torontolaisen "Star" lehden toimitusraportteri.

Muuan nunnista selitti, että siihen mennessä, kun palokunta saapui, olisi kolmesataa lastą ja nunnat poistunut rakennuksesta. Perästäpäin toimitetussa luetteloimisessa on kuitenkin vain 144 todettu pelastuneeksi ja 30 ruumista löydetty. (Aikaisempi uutinen jossa mainitaan 37 ruumiin löytämisestä oli siis tämän mukaan virheellinen). Todistajan kertoman mukaan oli rakennuksessa palon syttyessä 371 lasta. Kun tähän saakka löytyneet kuolleet ja pelastuneet vähennetään tästä luvusta, on vielä 197 lasta kadoksissa.

Missä ovat nämä lapset? Quebecin kaltaisessa kaupungissa tuntuu mahdottomalta, että parisataa lasta voisi kadota tietymättömiin. Osa pelastuneista lapsista tosin sai turvapaikan yksityisissä perheissä palon jälkeen. Mutta paikkakunnalla on yleiseen tietoon kuulutettu, että kaikkien niiden henkilöiden, jotka pitävät mainittuja lapsia luonaan, on ehdottomasti ilmoittauduttava viranomaisille. Sillekään olettamukselle ei siis löydy sanottavaa tukea, että lapset olisivat hajaantuneet sinne tänne kaupungille.

Jos "Starin" tieto pitää paikkansa, on siis tehtävä se kamala johtopäätös, että lapset ovat kuolleet palavaan rakennukseen.

Että porvarilehdet ovat salaneet tämän järkyttävän onnettomuuden hirvittävät seuraukset, on hyvin ymmärrettävä, sillä onhan kysymyksessä sellainen onnettomuus, josta raskas vastuu lankeaa porvarisuskonnolliselle yhdyskunnalle ja viranomaisille.

Dockrillin vaihteen junaonnettomuus

RAUTATIEKOMISSIONEERIT NYT VASTA HERÄNNEET HUOMAAMAAN VIKOJA KOMENNOSSA — SUURIMMASTA EPÄKOHDASTA KUITENKIN EDELLEEN VAIETAAN — SENSIJAAN MUISTETAAN HUOMAUTTAA HERROJEN VAPAALIPPUOIKEUDESTA

OTTAWA, jouluk. 20. — Kaksi määräystä annettiin eilen Canadan rautatiekomissioneerien lautakunnan taholta. Yhden tarkoituksena on estää vastaisuudessa sellaisten rautatieonnettomuuksien uusiintuminen, jollainen sattui äskettäin Dockrillin vaihteella Canadian Pacific-rautatiellä.

Kiertokirjeessä joka koskee yhteentörmäyksiä, sanotaan: Minut on määrätty kiinnittämään huomiotanne kahteen erittäin vakavaan yhteentörmäykseen, jotka ovat tapahtuneet äskettäin ja joissa molemmissa tapauksissa junat ajoivat vastakkain kohtaamispaikassa, joka oli järjestetty junamääräyksellä, jonka mukaan ylempään suuntaan kulkevan junan on otettava sivuuttava raide.

Lautakunta on sitä mieltä, että rautatieyhtiöiden tulisi vakavasti harkita sellaisten määräysten rajoittamista joiden kautta raiteiden käyttöjärjestys junien kohtaamispaikoissa muutetaan päinvastaiseksi, kuin tavallista.

Toisessa määräyksessä huomautetaan, että kaikilla lautakunnan hallintavallan alaisilla rautateillä on maakuntien kuvernööreille ja hallitusten jäsenille annettava vapaa matkustamisoikeus.

Kuten muistetaan kuoli Dockrillin junaonnettomuudessa kuusi ja luultavasti useampiakin sekä loukkaantui kolmattakymmentä henkilöä, etupäässä kolonistivaunun siirtolaismatkustajia. Onnettomuus tosin johtui siitä, että raskas tavarajuna oli lähetetty taipaleelle täpärälle asetetun aikataulun mukaan, ja että juna oman painonsa takia ajoi alamäessä vaihteen ohi, jaksamatta vastamäessä peräytyä takaisin, jotta olisi ajoissa päässyt sivuraiteelle pikajunan tieltä. Mutta suuri ihmishengen hukka ei tästä johtunut. Yhteentörmäyksen tuhoisat seuraukset aiheutuivat siitä, että pikajunan teräksisten ensiluokan vaunujen väliin oli pistetty heikkoja puisia kolonistivaunuja, jotka törmäyksessä murskautuivat kuin pärekori.

Miksei lautakunta kajonnut tähän törkeään epäkohtaan? Miksei annettu määräystä, että kolonistivaunut on rakennettava yhtä lujasta materiaalista kuin muutkin vaunut; että teräksisiin pikajuniin ei saa asettaa puisia vaunuja? Tätä määräystä ei annettu siksi, että sen toteuttaminen maksaisi joitakin tuhansia dollareita. Sensijaan annettiin määräyksiä herrojen vapaamatkaoikeuksista. Herrojen mukavuus on näet kalliimpi asia, kuin köyhien matkustajain turvallisuus.

KIRKON KASSAKAAPPI RÄJÄYTETTY

Vancouver, jouluk. 20. — Viime yönä räjäyttivät murtovarkaat erään täkäläisen presbyteriaanisen kirkon kassakaapin, saaden saaliikseen ainakin $300. Räjähdys samalla vahingoitti kirkon konttorihuonetta. Ympäristön asukkaat olivat kuulleet räjähdyksen, mutta eivät kiinnittäneet siihen mitään huomiota.

Taantumukselliset voitolla Quebecissa

Canadan Työväenpuolueesta päätetty eroittaa kommunistiset jäsenet

MONTREAL, jouluk. 20 — Täällä juuri päättyneessä Canadan Työväenpuolueen Quebecin jaoston vuosikokouksessa päätettiin eroittaa kaikki tunnetut kommunistiset jäsenet järjestön keskuudesta. Myöskin 56 äänellä 20 vastaan päätettiin, että ketään kommunisteja ei oteta takaisin jäsenyyteen.

Toisaalta onnistui Työläisnaisten Liitto saamaan ehdotuksensa lävitse eräissä tärkeissä kysymyksissä, jotka koskivat lapsityön rajoittamista, naisten palkkalain laajentamista, sotilasopetuksen poistamista kouluista, sekä eräitä muita näihin verrattavia esityksiä.

Kaikesta päättäen työskentelee luopio Simpsonin "masina" kiihkeästi kaikkialla kommunisteja vastaan. Se käyttää apunaan Amerikan Työväenliiton taantumuksellisia aineksia, kuten on tapahtunut Torontossa ja nyt Montrealissa viimeiseksi.

Maalaisliitto noskein seuraajana

Toht. Sunila yrittää koota porvarien rikkinäistä rintamaa

NEW YORK. — Suomen konsulivirasto on antanut lehdille seuraavan tiedon:

"Suomen täkäläiselle edustukselle saapuneen sähkösanoman mukaan on tohtori Sunila saanut tehtäväkseen uuden hallituksen muodostamisen. Tohtori Sunila, kuten teille lienee tunnettua, on maatalousjhallituksen nykyinen päällikkö ja maalaisliittolaisten johtavia miehiä."

Kahakka Jugo-Slavian parlamentissa

BELGRAD. — Jugoslavian parlamentissa käsiteltäessä tuloverokysymystä, nousi niin ankara kiista, että Vuitch tempasi taskustaan revolverin, aikoen ampua vastaväittäjänsä, mutta lähellä ollut toinen edustaja onnistui lyömään revolverin alas, ennenkuin se ehti ottamaan puheenvuoroa.

Edustaja Vuitch ja Tzekro kiistelivät kysymyksestä oikein aito etelä-europalaiseen tapaan, jolloin kiistan kuumimmilla ollessa Vuitch sieppasi revolverin ja ojensi sen Tzekroa kohti.

S-4:n miehistön pelätään kokonaan tuhoutuneen

Elossa olleet kuusi miestä lakanneet antamasta merkkejä

BOSTON, jouluk. 20. — Uponneen vedenalaisen S-4:n miehistön pelastustyö ei ole johtanut vielä mihinkään ratkaisevaan tulokseen. Myrsky on estänyt sukeltajien työskentelyn, mutta vedenalaisesta S-8 on yritetty olla yhteydessä rautaisessa haudassa olevien miesten kanssa. Tänä iltana on pelastajat vallannut kaamea tunnelma, kun he eivät ole enään saaneet mitään merkkejä hukkuneen aluksen sisältä.

Arvellaan että mainitut kuusi miestä ovat joko kuolleet tukehtumisen kautta, tai sitten niin heikossa tilassa, että eivät ole enään kyenneet mitään merkkejä antamaan.

Pelastustyön johtajat väittävät, että ellei merenkäynti olisi niin ankara, voitaisiin hukkuneet pelastaa joko nostamalla alus pinnalle, tai avun toimittaminen torpeedoputken kautta. Mutta jos myrsky ei nopeasti lakkaa, ollaan joksikin toivottomia miesten pelastumisen suhteen.

Kiinan kumousliike yhä vaan kärjistyy

Kolme armeijaa varustautumassa hyökkäämään Kantonia vastaan — Kaupunki joutumassa uudestaan kommunisteille

Imperialistien sotalaivat seuraamassa tilanteen kehitystä

SHANGHAI, jouluk. 20. — Tänne saapuneiden hälyyttävien tietojen mukaan muodostuu Kantonista lähimpinä hetkinä suurien taisteluiden keskus. Erilaisista lähteistä saapuu joukottain siihen tähtääviä uutisia. Englantilaiselta taholta ilmoitetaan, että kolmelta eri taholta, länneltä, pohjoisesta ja idästä alkaa sotilaallinen hyökkäys Kantonia vastaan. Näissä tiedoissa vahvistetaan se, että kaupunki saatiin vallattua kommunisteilta, mutta nyt heidän johtamansa vallankumoukselliset joukot uhkaavat ylivoimaisesti vallata kaupungin uudestaan haltuunsa.

Mikään voima ei voi estää kiihkeitten taisteluiden puhkeamista. Ulkovaltain sotalaivat ovat Kantonin satamassa seuraamassa, millaiseksi tilanne alkaa muodostua. Kansallisten ylipäällikkö Kantonissa on ilmoittanut kaikille ulkomaalaisille, että heidän on parhain poistua kaupungista, sillä heidän turvallisuudestaan ei voida mennä takaamaan uusien taisteluiden aikana.

Kaupungissa paljon punaisia

Japanilaisista lähteitä ilmoitetaan, että Kantonissa on päivittäin teloitettu noin 100 kommunistia, mutta siitä huolimatta on päällikkö lausunut, että Kantonissa on punaisilla vahvasti apuväkeä. Näiden avulla saattavat uudet hyökkäykset johtaa uudestaan kaupungin kumouksellisten käsiin.

Kantonin kaduilla on joukoittain ammuttujen ruumiita, vaikka niistä on haudattu ainakin toista tuhatta. Neuvosto-konsulaatin kahdentoista virkailijan ruumiit ovat vielä edelleen makaamassa "rauhansuojelustoimiston" talon edustalla.

Japanikin sekaantuu

TOKIO, jouluk. 20. — Risteilijä Nagara on määrätty lähtemään 600 sotilasta mukanaan Shantungiin, "suojelemaan" japanilaisia asukkaita sen vuoksi, että tuo kaupunki on kukistunut.

Hankowista saapuneet tiedot kertovat siellä tapahtuneista lukuisista kommunistien murhista. Niiden joukossa on ammuttu ainakin neljä lyhyttukkaista tyttöä, jotka ovat ennen kuolemaansa huudahtaneet: "Alas imperialistit!" Samaan aikaan roskajoukon tapaiset sotilasmurhaajat huudahtelivat: tappakaa kommunistit!

Julmurityöt todistetaan

SHANGHAI, jouluk. 20. — Hankowista tänne saapunut Neuvostoliiton pääkonsuli on antanut United Pressin edustajalle tiedon, että Hankowissa häväistiin kommunistisia naisia, sekä kuljetettiin kadulla paljain jaloin ja juolialastomia, niiden kiinalaisten sotilaiden johdolla, jotka ryöstivät konsulaatin puhtaaksi. Tuo roistontyö tapahtui viime perjantaina, sanoi konsuli.

Konsuli saapui tänne kahdeksantoista henkilön seuraamana, joista osa oli vaimoja ja lapsia. He matkustivat laivalla Vladivostokiin.

Höyrylaiva Zosmalla lähti täältä tänään 17 venäläistä perhettä Valadivostokiin.

Tilanne kärjistynyt

Tilanne Kantonissa on vakavampi kuin ehkä koskaan ennen. Kommunististen joukkojen odotetaan hyökkäävän kaupungissa ja kaikki kalleudet on pyritty siirtämään suojaan ulkomaalaisille alueille, joita suojelee imperialistien sotalaivat.

Lähimpien tuntien, ehkä korkeintaan päivien aikana saadaan kuulla, millaiseksi tilanne Kantonissa alkaa kehittyä. Mutta ilmeistä on, että n. s. kansallisen, eli vastakumouksellisen hallituksen harjoittamat verityöt eivät voi päättyä rauhaan. Millä tavalla imperialistien sotavoimat tulevat tilanteeseen suhtautumaan, saattaa myös vaikuttaa ratkaisevalla tavalla. Joka tapauksessa koko maailman mieliä nykyään kiinnittää Kantonin lähimmät tapahtumat.

40,000 työtöntä työläistä Norjassa

Oslo. — "Arbeiterbladet" kertoo, että työttömäin lukumäärä niissä 48 kunnassa, joitten työnvälitystoimistoilla on tilastoja työttömistä, oli marraskuulla 25,245, joista naisia 2,893. Mutta kun työnvälitystoimistoja ei ole läheskään kaikilla työttömyysseuduilla, on totuuteen pääsemiseksi lisättävä työttömäin lukua 60 pros., jolloin työttömäin tosiasialliseksi lukumääräksi saadaan 40,392, mikä osoittaa 5,420 lisäystä lokakuuhun verraten.

Fascistiliiton rikollisuus paljastunut

MUSSOLININ EDUSTAJA YRITTÄNYT LAHJOA ERÄÄN TODISTAJAN, LUVATEN $2,500

NEW YORK, N. Y. — Giacoma Caldora, fascisti ja Duce Fascist Alliancen presidentti, oli perjantaina todistamassa Greco-Carillon jutussa. Hän vannoi, että kreivi Thaon di Revel, joka toimii Mussolinin personallisena edustajana Amerikassa on tarjonnut hänelle $2,500 maksuksi siitä, jos hän valheellisesti todistaa Crecoa vastaan, että tämä on murhannut fascistit Carisin ja Amorroson. Kun hän kieltäytyi, niin hänen henkeään uhattiin ja hän oli pakotettu jättämään kaupungin.

Tämä todistus otettiin vastaan suurella hämmästyksellä Bronxin oikeussalissa, joka oli pakaten täynnä kuulijoita. Oikeuspalvelijat olivat valmiina tukahuttamaan kaikki mahdolliset fascistien mielenosoitukset ja väkivaltaisuudet.

Fascistit rikollisia

Caldora selitti olevansa Amerikan kansalainen ja palvellut sotaväessä, josta hän oli kunniallisesti eronnut. Hän selitti aikaisemmin olleensa Amerikan fascistiliiton jäsen, mutta erosi siitä sen "rikollisen taktiikan takia". Armoton ristikuulustelu, jonka syyttäjät panivat toimeen, ei voinut hänen todistustaan horjuttaa.

Kysymys: "Miksi te jätitte Amerikan fascistiliiton?"

Vastaus: "Koska minä en hyväksynyt heidän menettelytapojaan".

K.: "Mitä te tarkoitatte?"

V.: "Minä jätin fascistiliiton sen rikollisen taktiikan takia. Di Revelsin fascistit ovat roikka rikollisia."

Piirisyyttäjä koetti epätoivoisesti saada todistajan tunnustamaan, että hänet olisi erotettu liitosta.

K.: "Eikö ole totta, että teidät erotettiin fascistiliitosta?"

V.: "Ei".

K.: "Ei koskaan erotettu?"

V.: "Ei koskaan. Kun minä kuulin fascistien tekevän suunnitelmia heittää kaksi pommia anti-fascistien kokoukseen, niin minä jätin fascistit. He ovat rikollisia".

Tässä istunnossa osoitti tuomari Albert Cohn ensi kerran taipumusta olla myötämielinen syyttäjille. Hän puhui useamman kerran sangen ankarilla sanoilla huomautuksia Darrowille ja Haysille, puolustuslakimiehille. Nämä pitivät yllä ankaraa pommitusta, kun syyttäjä kuulusteli heidän mielestään sopimattomasti.

Jouluna

Kirj. MAGNUS RAEUS.

"Rauha maassa", ulvoo pappein palkkakuoro,
"Teille syntynyt on Vapahtaja".
Mutta päivän, toisen tullen,
sama pappi lahtar' lipun siunaa.
Tää ilvettä on rauhanjulistuksen;
se aukaiseepi merkillänsä kuolon-uksen,
kun sinulla on rintamalle käydä vuoro.

"Ihmisillä hyvä tahto", pauhaa "mustatakki".
"Mielisuosio myös olkoon teillä".
Vaikka lähimäisen, orvon ryysyläisen,
ottaa vastaan tekopyhyys sydämellä.
"Kun ei satu olla pientä rahaa",
joskin sinkku pullottaapi omaa mahaa,
niin putoaapi köyhän pussiin, homehtunut
leipäkantti.

Kiitoshymnit kaikuu kaikkeuden Jehovalle.
Ylistystä laulaa pelastajan.
Viinan löyhkä, raiku "Hoosiannan",
papin juttu taivaallisen mannan.
Luo syntismieliin joulutunnelmata;
vaikk' arki-elo oisi kuinka paha,
ja kärsimykset työttömyyden kiroojalle.

Pärein paikatusta mökin ikkunasta loistaa valo.
Öljylampun tuikku siellä palaa.
Onhan Joulu, juhla köyhälläkin,
josko vuotehella sairas miesi makaa.
Pitäis' ilontunne valmistella,
velkaleivät, velkasillit pöytään kanniskella,
siksi murheissansa huokaa valju vaimo.

Mutta kauppiaalla, sekä pappilassa, täys' on juhlahumu.
Loistaa kymmeniä kynttilöitä.
Herkut tuoksuu, nauru kaikaa,
kun syödessänsä kirkkoherra jo aukoo vatsavöitä.
Uutta ruokaa piiat hikipäissään pöytään kantaa,
syönti jatkuu, kunnes pappi viimein ylön antaa;
ja silmää alkaa hämärryttään kirkkoviinin sumu.

Tällaista on juhlanvietto, nurjan yhteiskunnan.
Jyrkkään vastakohtain aika, valta kapitaalin.
Toiset tuottaa, toiset tuhlaa,
siin' on heidän laki, sääntö;
vaan ei enään voimiansa kohta, työmies kauempata
uhraa,
se vallankumouksehen jo turvaa,
luo sortovallan raunioille luokkavapaan ihmiskunnan.

Toronton poliisiolojen tutkiminen

Valtuusto päättänyt kehoittaa poliisikomissioneerejä asettamaan tutkimuskomissionin

TORONTO, jouluk. 20. — Eilen illalla oli Toronton valtuustossa poliisilaitoksen uudistamiskysymys pitkän keskustelun esineenä. Kaupungin kontrolleerit olivat hyväksyneet majuri Fosterin ehdotuksen, että valtuustolle esitetään erikoisen tutkimuksen toimeenpanemista poliisilaitoksessa mahdollisesti esiintyvistä epäkohdista. Asian ollessa nyt valtuuston käsiteltävänä, teki valtuusmies Stewart muutosehdotuksen, jossa kannatetaan tutkimuskomissionin asettamista, mutta jätetään sen kokoonpanopoliisikomissionin itsensä määrättäväksi.

Vaikka asian yhteydessä käytettiin toistakymmentä vastustavaa puhevuoroa, joissa koetettiin selittää koko kysymyksen viritetyn poliittisten pyyteiden merkeissä, asettui valtuuston enemmistö kuitenkin Stewartin ehdotuksen kannalle.

Poliisikomissioni joutuu tämän päätöksen johdosta uudestaan harkitsemaan tutkimuskomissionin asettamista. Se jo kerran oli hylännyt puheenjohtajansa, Fosterin, tätä tarkoittavan ehdotuksen.

Epäilyksiä, että Toronton poliisilaitoksessa kaikki ei olisi aivan oikein, on päässyt julkisuuteen sen johdosta, että yleensä on arvosteltu poliisin toimineen heikosti kaupungissa lisääntyneen rikollisuuden ehkäisemiseksi.

Työttömyys Ottawassa

Ottawa, jouluk. 20. — Vähän päälle 500 työtöntä on rekisteröity paikallisessa työnvälitystoimistossa täällä. Toimiston johtaja arvelee, että työttömien kokonaisluku saattaa nousta noin puolta suuremmaksi.

Tämä luku on jonkun verran suurempi kuin viime vuonna. Miehiä oli tänne tullut muualta sen ilmoituksen nojalla, että hallituksen toimesta rakennettaisiin uusi seinä Rideaun kanavaan. Vähemmän miehiä kuin ennen tarvitaan nykyään Gatineaun voimalaitostöissä, eikä nykyään ole myöskään ole ollut niin suurta metsätyöläisten kysyntää kuin ennen. Nämä kaikki seikat vaikuttavat työttömyystilanteeseen.

Toiselta puolen on kuulemma puutetta naistyöntekijöistä, erikoisesti taloustyöntekijöistä.

LEIPÄ TÄRKEÄMPÄÄ KUIN SOTAMITALLIT

Lyndhurst, N. J. jouluk. 20. — Canadalainen sotaveteraani, 33-vuot. James B. Burke näkee täällä nälkää vaimonsa, lapsensa ja sokean lankomiehensä kanssa. Saadakseen edes vähäistä apua hätäänsä ja hieman "joulu-iloa" perheelleen, on hän tarjonnut sotamitallinsa, joista toinen on hopeasta ja toinen kullasta, kaupaksi. Hän arvelee niistä saavansa $15.

Mitallit oli hän saanut suursodassa, tultuaan useita kertoja haavoitetuksi. Raajarikkoisuutensa takia on hänen ollut vaikea saada työtä. Imperialististen rosvojen sodassa uhrasi hän itsensä. Sentakia saa hän nyt perheineen nähdä nälkää.

Sellaisissa oloissa irvistelee noista mitalleista ainoastaan kapitalistisen järjestelmän kylmä pirullisuus.

Myrkyllisten kaasujen käyttö sodassa

Neuvostoliitto ratifioinut sitä vastustavan sopimuksen

Geneve, jouluk 20 — Tänään ilmoitettiin virallisesti, että Neuvostoliitto on ratifioinut Kansainliiton pöytäkirjan, joka koskee myrkyllisten kaasujen käytön kieltämistä sodassa. Kiina ja Venezuela ovat myöskin ilmoittaneet, että ne ovat vahvistaneet Geneven kansainvälisen konventsionin päätöksen aseiden ja ampumatarpeiden kaupan kontrolloimisesta. Venezuelan ratiointi sisältää myöskin myrkkykaasuprotokollin.

Kaksisataa henkeä lumikinoksissa

Autoilijoilla ollut kurjat viikon "päättäjäiset"

BUFFALO, N. Y., jouluk. 20. — Koneellisen lumiauran onnistui tänään vapauttaa ne parisataa miestä, naista ja lasta, jotka olivat jääneet autoissaan kinoksiin Lake Shore Roadille Jerusalem Cornersin ja Evans Centerin välillä. Suurin osa näistä henkilöistä olivat herrasväkeä, turisteja, jotka olivat olleet "week end"-matkoilla. 87 henkeä oli saanut suojaa eräästä autoasemasta. Useimmat olivat kerinneet olla 3 vuorokautta lumessa.

Lumimyrsky, joka äkkiä yllätti autoilijat, oli niin ankara, että lyhyessä ajassa satoi 4 jalkaa lunta, ja aukeilla paikoilla oli kasaantunut 20 jalan korkuisia kinoksia.

Vanhuuseläkettä ehdotetaan Manitobassa

Tekele on kuitenkin todellisen vanhuudeneläkkeen irvikuva

WINNIPEG, jouluk. 20. — Manitoban hallitus on lopullisesti päättänyt ehdottaa lainlaatijakunnalle lain hyväksymistä, jolla järjestettäisiin yleinen vanhuudeneläke siten, että 70 vuotta täyttäneille henkilöille maksettaisiin $20 kuussa eläkettä ehdolla, että he ovat asuneet Manitobassa vähintäin viisi vuotta ja vähintäin 20 vuotta Canadassa sekä että ovat Britannian alamaisia. Vain harvat siis pääsisivät osallisiksi tästä mitättömästä eläkkeestä.

Puolet kustannuksista suoritetaan liittohallituksen taholta voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti.

Lakiehdotus tulee luultavasti olemaan ensimäinen, joka joutuu lainlaatijakunnan käsiteltäväksi sen uudelleen kokoonnuttua ensi tammik. 16 pnä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL. T. N. CARLSON. B. A. TENHUNEN. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuumalta. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksista [illegible] — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

NKP (b):n Karjalan järjestö ja viidestoista puoluekokous

Kapitalististen uutistoimistojen välityksellä Moskovasta tulleessa tiedossa kerrotaan Neuvostoliiton kommunistisen puolueen (bolshevikien) parast'aikaa koolla olevan viidentenätoista edustajakokouksen sunnuntaina erottaneen puolueen riveistä yhdeksänkymmentäkahdeksan trotskilaiseen oppositsioniin kuuluvaa johtajaa. Tuon tiedon johdosta on mielenkiintoista tutustua siihen, mitä "Punainen Karjala" äsken kirjotti NKP:n Karjalan järjestöstä ja puolueen viidennestätoista edustajakokouksesta. Se lausui m.m.:

Viime aikoina olemme saaneet nähdä oppositsionin nousevan enenkuulumattomaan taisteluun leninismiä, puoluetta, vieläpä neuvostovaltaa vastaan. Uusia, yhä räikeämpiä, yli kaikkien puoluesääntöjen ja neuvostolaillisuuden rajojen meneviä tekoja saadaan trotskilais-sinovjevilaisen oppositsionin taholta nähdä päivästä toiseen. Se ei ole enää tavallista puoluekeskustelua, se on uuden, menshevistisen järjestön taistelua meidän leniniläistä puoluettamme ja koko proletariaatin diktatuuria vastaan.

Musertavalla enemmistöllä — viimeisten tietojen mukaan 649,373 äänellä 3,671 vastaan — on puolueemme tuominnut oppositsionin, samalla kun puolueettomat työläisjoukot kaikkialla ovat ilmaisseet järkähtämättömän luottamuksensa puoluettamme ja sen leniniläistä johtoa kohtaan. Puolueettomien työläisjoukkojen kerääntymistä entistä tiiviimmin etujoukkonsa, kommunistipuolueen ympärille osottaa mitä selvimmin m.m. se, että itse joukkojen keskuudesta lähtenyt puolueeseenliittymiskamppailu, lokakuun kutsunta, on tuonut jo yli 45 tuhatta puolueeseenliittymisilmotusta työläisten taholta.

Mitä NKP (b):n karjalaiseen järjestöön tulee, on täällä niinikään suoritettu valmistautuminen XV puoluekokousta varten. KK:n teesit ja viimeisen täysistunnon päätökset ovat olleet puoluejärjestöjen kokouksissa käsiteltävinä — sekä piirikokouksissa että jatsheikoissa, ja on puoluejärjestöjen taholta suhtauduttu erittäin aktiivisesti tähän kysymykseen. Karjalan puoluejärjestössä on tähän saakka tulleitten tietojen mukaan KK:n linjan puolesta äänestänyt 1,873 jäsentä ja vastaan 6, jota paitsi 4 on pidättäytynyt äänestämästä.

Tästä näkyy — mikä muutenkin on tiedossa — että oppositsionilla ei ole kannatusta Karjalan puoluejärjestössä. Sen kannatus on täällä vielä mitättömämpi kuin Neuvostoliitossa yleensä, missä sen saama äänimäärä ei myöskään ole puhumisen arvoinen (0.6 pros.) Lukuunottamatta siis aivan muutamaa henkilöä — nekin ovat järjestään intelligenttejä — on puoluejärjestömme kauttaaltaan ja kokonaisuudessaan leniniläisellä linjalla ja jotakuinkin vapaa menshevistis-likvidatorisesta tartunnasta.

Toiselta puolen täällä työväki ja, vieläpä työtätekevät talonpojatkin ryhmittyvät kiinteästi NKP (b):n ympärille. Sellaista yksimielisyyttä, millä esim. karjalaiset kylät ottivat osaa vallankumouksen kymmenvuotisjuhliin, ei ole ennen nähty. Myöskin puolueettoman työläisjoukon julkituoma kanta, samoin kuin viime päivinä tälle kaukaiselle kolkallemme ehtineet lokakuun puoluekutsunnan tulokset osottavat, että proletariaatti on ehdottomasti puolueen kannalla ja mitä kiinteimmillä siteillä etujoukkoonsa, puolueeseensa, yhdistetty.

Karjalan puoluejärjestö voi täten aluekomiteansa täysistunnossa todeta nyt, kuten ennenkin, puoluejärjestön leniniläisen horjumattomuuden sekä työtätekevien joukkojen järkähtämättömän kannatuksen ja luottamuksen. Se puolustaa nyt, kuten ennenkin, puolueen ehdotonta yhtenäisyyttä ja rautaista puoluekuria, kannattaen edustajiensa kautta XV puoluekokouksessa päättävän bolshevistisen iskun antamista uusien menshevikien hajotuspyrkimyksille.

Punaisen ammattiliittojen kansainvälisen tervehdys Intian ammattiliittokokoukselle

Punaisen ammattiliittojen kansainvälisen toimeenpaneva komitea on lähettänyt Intian ammattijärjestön vuotuiselle edustajakokoukselle seuraavan tervehdyksen:

Kansainvälisen vallankumouksellisen ammatillisen liikkeen nimessä lähettää P. A. I:n toimeenpaneva komitea Intian kahdeksannelle ammattiyhdistyskongressille, samoin kuin koko Intian työväenluokalle, veljellisen tervehdyksensä, ja toivoo sille menestystä taistelussa sekä ulkoisia että kotimaisia sortajia vastaan.

Intian ammattiyhdistysliike kehittyy nopeasti, luokkatietoisuus on proletariaatin suurten kerrosten keskuudessa nopeasti kasvamassa, samoin kuin proletaarinen solidaarisuuskin taloudellisessa ja poliittisessa taistelussa sortajia vastaan. Intian työväenluokan tehtävät ovat äärettömän suuret. Taistelu imperialismia ja siirtomaasortoa vastaan, minkä Neuvostoliiton, Kiinan ja Indonesian työläiset ja talonpojat ovat panneet käyntiin, voidaan viedä voitokkaaseen loppuun vain koko maailman työväenluokan ja eritotenkin siirtomaiden työläisten avulla. Intian proletariaatin osuuden täytyy tässä taistelussa olla erittäin suuren.

Taistelussa ulkomaisia sortajia ja kotimaisia hiestyttäjiä vastaan saattaa Intian työväenluokka ammattiyhdistyksineen aina luottaa P. A. I:n ja kaikkien sen osastojen tukeen. P. A. I. eroaa reformistisen ja imperialistisen hengen syövyttämästä Amsterdamin internationalesta juuri sen kautta, että se on aina tukenut siirto- ja puolisiirtomaiden kansain taistelua riippumattomuudestaan.

Amsterdamin internationalen imperialistinen linja toiselta puolen, toiselta punaisen internationalen vallankumouksellinen linja on käynyt erikoisen selvästi ilmi Kiinan proletariaatin katkeran kamppailun aikana imperialismia ja kansallista vastavallankumousta vastaan. Samaan aikaan kun P. A. I. teki kaiken voitavansa tukeakseen Kiinan vallankumousta, ei Amsterdamin internationale liikuttanut sormeaankaan auttaakseen Kiinan proletariaattia sen vaikeassa kamppailussa. Kieltäytyminen tukemasta Kiinan työläisiä ja talonpoikia on yhtä kuin maailmanimperialismin ja Kiinan vastavallankumouksen tukemista.

P. A. I:n toimeenpanokomitea on lujasti vakuutettu siitä, että Intian ammattiyhdistykset älyävät varsin hyvin tehdä eron nyljettyjen luokkien ja sorrettujen kansojen ystävien ja vihollisten välillä, ja että Intian työväenluokka tulee taistelemaan käsi kädessä ja kylki kyljessä niiden kanssa, jotka ovat kirjottaneet lippuunsa kansainvälisen, ammatillisen liikkeen eheyden, imperialistivallan kukistamisen ja siirtosekä puolisiirtomaiden kansain riippumattomuuden.

Eläköön Intian työväenluokka! Eläköön kansainvälisen ammatillisen liikkeen eheys!

Viikon tapahtumista

Jo Tannerin hallitus lähdön sai,
kun herratkin luoton kielsi.
Oli tariffit tullista kompastus vain,
joka "maureille" lähdön tiesi.
Jos työläiset töitänne kiroilee,
niin papit ja lahtarit siunailee.

Vielä oikeuspaikalta Unkarin,
kuului tervehdys vainotun veljen.
Sieltä Neuvostovallalle kajahtaa,
suuri, voimakas työläisten "Eljen!"
Ei Szantoa pyövelit peloita,
vaikka uottaa hän lahtarin tuomiota.

Mutta ihmeitä kuuluu taas Kiinasta,
kommunistit kun Kantonin veivät.
Ei sammunut työläisten kuohunta,
jos johtajat pettivät teidät.
Jotka natsionalismilla ratsastavat,
joukkohautoja teille ne valmistavat.

On aikomus Englannin loisien,
käydä liittohon thomasten sakin.
Että palkat vois' laskea työläisien,
sais' salavoiteluks' juudakset
penningin.
Näin bisness se puntia jylläisi,
eikä vallankumous uhkaisi.

Herää Intian sorretut unestaan,
ihmisoikeutta ne vaatii.
Liian suuri on sorto jo "emämaan",
tahtoo hindutkin lakinsa laatii.
Monet uhrit vie taistonne oikea tää,
voimakeinot vain riistäjä ymmärtää.

Ehkä rauhantöitä nämäkin lie,
joita naapurimaamme puuhaa.
Sotalaitos kun miljoonat dollarit vie,
tämä "säästö" se Coolidgen huumaa.
Mitä farmarit, työläiset tuumailee,
verot suuret kun hallitus määräilee.

Näytti kukkaansa puhjenneen
"sivistys",
vainorikkaassa Rumaniassa.
Koululaiset sai murhiin jo yllytys,
joka riehuvi koko maassa.
Viha kansallisuuksia heikentää,
luokkatietoa se työläisten himmentää.

MAGNUS RAEUS.

TYÖVÄEN URHEILU

Työläisurheilijan tiedonvälineet

"Vapaus" on jokaisen tämän maan suomalaisen työläisurheilijan lähin äänenkannattaja

Kun tässä maassa ei vielä toistaiseksi ilmesty liitollamme omaa äänenkannattajaa, niin on jokaisen suomalaisen työläisurheilijan velvollisuus tilata ja levittää suomalaisten työläisten täkäläistä äänenkannattajaa Vapautta, joka kiinteästi ja tarkasti seuraa edelleenkin erikoisessa "Työväen urheilu"-osastossaan kaikkia työväen urheiluelämän tapahtumia niin tässä maassa kuin ulkomaillakin. Vapaudessa tullaan tulevan vuodenkin aikana entistä enemmän julkaisemaan työväen urheiluliikettä selostavia kirjoituksia niin periaatteelliselta kuin myöskin tekniilliseltä kannalta katsottuna, joten lehti muodostuu entistä enemmän tärkeäksi tiedonvälineeksi täkäläiselle urheiluväelle. Sitäpaitsi seuraa Vapaus kilpailutapahtumia uutisten y. m. muodossa kaikkialta maailmasta, varsinkin eri maiden työläisurheilijoiden saavutuksista. Tämän maan työläisurheilijoiden saavutusten selostaminen luonnollisesti tapahtuu etutilalla erikoisten kirjeenvaihtajien kautta. Samoin Canadan Suom. Työläisten Urheiluliittoon kuuluvien seurojen sisäistä toimintaa selostaa Vapaus sikäli kun niistä selostuksia lehdelle seurojen taholta lähetetään.

Tilatkaa siis, suomalaiset työläisurheilijat, Vapaus ensivuodeksi paikalliseksi äänenkannattajaksenne!

Suomen Työväen Urheilulehti

Kuten aikaisemmin olemme maininneet, ilmestyy Suomen Työväen Urheilulehti edelleenkin ensi vuodellakin, huolimatta siitä, että sille on Suomen noskelaisten toimesta perustettu kilpaileva lehti, TUL. Työväen Urheilulehti tulee ensi vuoden alusta lähtien ilmestymään aikakausilehden muotoisena, hyvälle paperille painettuna ja hyvin kuvitettuna sekä kokonaan todellisten työväen urheiluliikkeen suuntaviivojen mukaan toimitettuna. Lehti aikakausimuodossaan tulee enemmän tarkoitustaan vastaavaksi kuin sanomalehtimuodossa, jollaisena se on näihin saakka ilmestynyt. Lehti on luvannut tilaa myöskin ulkomaiden veljesjärjestöjen toiminnan selostamiselle, joten Canadan Suom. TUL:n taholta ollaan hankkeissa saada siihen vakinainen Canadan osasto, jossa selostetaan sanoin että kuvin täkäläistä työväen urheiluelämää.

Useat liittomme jäsenseuroista ovatkin jo päättäneet mainittua lehteä tilata ensi vuodeksi kokolailla huomattavasti, m. m. Timminsin Ilo kaksikymmentäviisi numeroa viikossa. Kehoitamme toisia seuroja seuraamaan esimerkkiä.

Vapaus ja Työväen Urheilulehti olkoot siis ensi vuonnakin täkäläisen työläisurheiluväen äänenkannattajia. Työhön siis niiden molempien levittämiseksi! — Discus.

TYÖLÄISURHEILIJAIN RINTAMA LAAJENEE

Rouyn'issa, Que., on perustettu v.- ja u.-seura Kisatoverit. Seura hyväksyttiin äsken pidetyssä C.S.T.U. L:n liittotoimikunnan kokouksessa liittomme jäseneksi.

Lausumme tervetulleeksi.

sihteeri.

Kommunistipuolue

CANADAN KP. VIIDENNEN PIIRIN RYHMILLE JA YKSILÖILLE

Asiat selväksi vuoden vaihteessa

Koska useimmilla piirimme järjestöillä ja ryhmillä on tämän kuluvan vuoden ajalta vielä paljon asioita suorittamatta piiritoimikunnan kanssa, m.m. viiden sentin veron suoritus, jäsenten lukumäärän ilmoittaminen viime ja vieläpä useilla järjestöillä toiseltakin neljännekseltä.

Nämä sekä kaikki muutkin piiritoimikunnan kanssa olevat selvittämättömät asiat on ehdottomasti tämän kuun loppuun mennessä selvitettävä, sillä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta kuluneelta vuodelta ei muuten voida täydellisesti toimittaa ellei asiat ole selvät.

Järjestömme toimitsijat. Kiireesti asiat selväksi!

Sudbury, Ont., joulukuun 19 p. 1927.

Toverillisesti
C. Kp. viidennen piirin tp. k.
E. JÄÄSKELÄINEN, siht.

JÄRJESTÖN ASIAT

C.S. JÄRJESTÖN JA TYÖLÄISNAISTEN LIITON JÄRJESTÄJÄN SANNA KANNASTON MATKAOHJELMA

Joulukuulla:

Bruce Mines, Ont.	23 ja 24 p.
Sault Ste. Marie	25, 26 ja 27 p.
Sudbury	28 ja 29 p.
Levack	30 ja 31 p.

Tammikuulla:

Levack	1 p.
Hornepayne	3 ja 4 p.
Nipigon	5 ja 6 p.

Aikaisemmin ilmoitettuun matkaohjelmaan nähden on jouduttu tekemään muutoksia, syystä kun ulotettiin järjestäjän matka Kenogamiin saakka. Muutokset koskevat kuitenkin vain muutamia paikkakuntia. Tovereitten näillä paikkakunnilla tulee ottaa muutokset huomioon järjestäessään tilaisuudet. On vieläkin pidettävä mielessään, että iltaisin voidaan järjestää yleisiä puhetilaisuuksia ja päivän ajalla Työläisnaisten liiton osastojen, toimikuntien y.m. kokouksia, sekä oppija keskustelukokouksia, joihin tulee innostaa mahdollisimman paljon osanottajia.

Alkäämme laiminlyökö mitään, millä voidaan auttaa tämän matkan onnistumista.

Luokkataistelutoveruudella,
C.S. Järjestön tp. komitea,
A. T. HILL, siht.

Sault Ste. Marien uutisia

S. J. osaston työkokouksesta t.k. 18 p. ei ole oikein paljoa raportteeraamista, sillä siellä oli vähän asioita. Joulujuhlatoimikunnalla oli sentään paljon, joten koko ilta meni sen asioissa. Osaston kokouksesta voi tiedottaa seuraavaa: Kuultiin osastomme edustajan raportti Coloradon lakkolaisten avustusiltamista, jotka pidettiin t.k. 12 p., oli jäänyt puhtaaksi 91.00 dollaria, jotka on lähetetty suoraan Coloradon lakkokomitealle. Hyväksyttiin.

Johtokunta ilmoitti että S. J. osaston vuosikokous on t.k. 28 p.

"Volgan venemiehet" lauantaina t.k. 24 p. Ilman mitään muita kehoituksia kaikki tietenkin rientää katsomaan tätä näytelmää.

Jokainen on kai seurannut paikallisia ilmoituksia, joten on tiedossa milloin mitäkin on. Vaan on eräs näytelmä vielä, josta ei ole paljoa keritty puhua ja se on **"Elämän pyörteissä"** joka esitetään torstaina t.k. 29 päivänä. Tämä näytelmä on kaunis yhteiskunnallinen kappale neljässä näytöksessä viidessä muutoksessa, kuvaten meren rannikoilla asuvan väestön elämää, niiden kärsimyksiä kuin myöskin heidän ilonsakin. Näytelmässä on paljon huvittavia kohtauksia, jos on toisinaan surullisiakin ja samoin on se, kuten edellisetkin näytelmät, hyvästi harjoitettu. Tapahtumapaikka on jossain Yhdysvaltain puolella, lähellä valtamerta ja aika nykyinen. Siis muistakaapa, torstaina t.k. 29 päivänä kello 8 illalla ollaan "Elämän pyörteissä"

"Minun vauvani" eli "Mistä minä lapsen saisin" joka esitettiin viime lauantaina, onnistui kaikin puolin olosuhteisiin verraten tyydyttävästi. Kappale on kaikin puolin huvittava ja yleisö oli tyytyväinen esitykseen.

Suom. Järj. osasto no 5 vuosikokous keskiviikkona t.k. 28 päivänä alkaen klo 8 illalla. Muistakaapas jäsenet olla silloin saapuvilla.

Luokkasotavankien joulurahastokupongeista, joita on täällä Soossa ja Algoma-linjalla myyty, on tähän mennessä osaston kautta tilitetty yhteensä 13.00 dollaria, jotka on lähetetty suoraan Yhdysvaltain Kansainväliselle Puolustusliitolle, jonka päämaja on New Yorkissa. Aika kävi jo täpärälle, joten aikaa säästääkseen pantiin ne menemään suoraan sinne. Myöhemmin tulee täydellinen selostus paljonko kaikkiaan on tullut vaan nyt ainoastaan ilmoitan, että Algoma linjalta on tullut Tom Holmilta 3.00 dollaria ja Väinö Forsmannilta 3.00 dollaria.

"Helppari"

Ft. Williamin uutisia

Joku sana osuuskaupasta, joka on nyt syntymä-iässä, eli yhdeksän kuinen. Siis siinä niin sanotussa heikommassa iässä, joka on ollut sitä koetuksen aikaa, josta ei meillä ole ollut ei hämäriäkään aavistuksia, että mikä siitä tulee. Jos siitä tulee Mary tai Jaska. Vaan nyt sen jo näkee että Jaska siitä tuli ja terve Jaska tulikin, että ei ole minkään valtakunnan heikkoja merkkejä, niin sanoo ainakin lääkärit jotka tuntee kasvojen ilmeopin.

Mutta ei se kyllä ole vielä niin voimakas että sopisi jättää omin voimin ensimäistä vuotta tallustelemaan, sillä meidän on sitä kaikin yhteisesti autettava sen eteenpäin viemiseksi Ja se on helppo tehtävä. Se käy aivan hyvin sillä yksinkertaisella tavalla, että jokainen ostaa yhden tai pari osaketta ja sitten kun on sen tehnyt, niin alkaa tehdä kaikki ostoksensa sieltä ja tällä tavalla antaa sen avun sille vastasyntyneelle kaupalle, jota me niin kipeästi olemme kaivanneet.

Meillä on paljon vaaroja ja vastuksia, sillä se ei ole vielä läheskään se mikä sen tulee olla, kun ottaa huomioon sen pääoman, millä on alettu alkumarssi. Sitä oli osakepääomaa $495 dollaria, jolla ostettiin liikkeet jotka maksaa $4,500. Siis hyvin pieni pääoma. Tämä on yksi tärkeä liike, joka vaatii yhteistoimintaa. On kyllä ikävä tunnustaa, että sitä on täällä vielä hyvin vähän, joka johtuu jostakin syystä itsekullakin. Vaan kun yhteen tullaan, puhutaan ja asiat jauhetaan, niin syyt poistuvat ja esteet väistyvät. Ja sitten on niitä velkakirjoja, joita myydään tämän osuusleipomon kaluston kartuttamiseksi. Siis niitä ostamalla liikkeestä voi tehdä liikkeelle hyvän palveluksen liikkeen eteenpäinviemiseksi ja sen tukemiseksi. Siis jokainen, jolla on aikomus säästää kympin tai pari sekä halu auttaa omaa liikettä, niin ostakaa niitä. Niitä on kahta eri kokoa $10.00 ja $25.00 ja niitä myydään kahden vuoden maksuajalla ja maksetaan neljän prosentin korko.

Siihen on jouduttu tämän lyhyen olemassaolon aikana laittamaan uusia koneita ja muita välttämättömiä välineitä yli puolentoista tuhannen edestä, vaan ei voi vieläkään siinä määrin toimia, että voitaisi sitä kysyntää tyydyttää, mikä olisi saatavissa kun olisi vain vähän lisää pääomaa.

Siinä olisikin minun parhain toivomukseni, että otetaan nämä kaikki hyvin huomioon kun lähdetään osuuskauppaa tukemaan. Siinä on niitä laillisia esteitä myöskin vielä, ettei aivan summassa vain potkita. Minä en ollenkaan epäile sitä, etteikö meillä täällä osuuskauppa menesty, kun vain asia oivalletaan siitä syrjästä mistä se näyttää olevan raskain. Ja sitten minä aijon vielä huomauttaa nyt näin vuosikokouksen lähellä ollessa, että jäsenistöllä on kokoukseen nähden aivan yhtäläisiä velvollisuuksia kauppaan nähden. Jäsenistön täytyy valmistua kokousta varten aivan samoin kuin johtokunnankin eli hallinnon.

Meillä suomalaisilla on yksi heikko puoli kokouksissa, varsinkin näin tärkeissä kuin on vuosikokoukset, nim. liiallinen arvosteleminen. En tarkoita suinkaan sanoa sitä, etteikö osuuskuntain jäsenillä eli jäsenien tulisi osuuskunnan johtoa arvostella silloin kun siihen aihetta ilmaantuu. Päinvastoin, osuuskunnan jäsenillä on kokouksissaan ei vain oikeus, vaan vieläpä velvollisuuskin arvostella valitsemiensa toimitsijain työtä. Mutta meidän on kuitenkin joka tapauksessa se tärkeä puoli otettava käytäntöön, että ei arvostella liian pitkälle, sillä meillä muuten se rakentava puoli unohtuu kokonaan syrjään, taikka on aika jo niin kulunut eli muuten ollaan jo niin väsyneitä, että ei jakseta käsitellä niitä tärkeitä rakentavia asioita yleisissä kokouksissa, vaan jätetään ne johtokunnalle, jonka on sitten melkein pakko, tavalla tai toisella ne vietävä päätökseen muutamalla miehellä. Nämä tulevaisuuden suunnitelmat ovat juuri niitä, jotka ovat joukkojen suunniteltavia, eikä jonkun johtokunnan jäsenen, sillä niistä on helpoin selvitä joukolla.

U. A. S.

Iskon näkökulmasta

Meidän täytyy tunnustaa mielihyvällä, että allekirjoittaneella alkaa olla jo kaikkia yhteiskunnallisia asioita tarkasti ja totuudella seuraava ystävä- ja avustajapiiri melkein joka puolella tätä "kultaista kultalaa". Ja sekin täytyy tunnustaa, että tähänastiset avustajamme ovat olleet kaikki erittäin asiallisia huomautuksissaan. Tämäkään allaoleva, Timminsistä lähetetty kirjelmä ei tee poikkeusta. Siinä on asiaa, joka kannattaa jokaisen lukea. Vieläpä leikata irti ja lähettää Suomeen tänne "kultalaan" aikoville tuttavilleen.

Tällä tavoin kirjoittaa eräs timminsiläinen toverimme tov. Hautamäen haastattelusta, joka oli äskettäin julkaistuna Suomen lehdissä:

"Timmins, Ont., jouluk. 13 p. v. 1927.

Vapauden Iskolle.

Erehdyksiä, jos jonkinlaisia tapahtuu täällä syntisessä maailmassa meille kaikille kuolevaisille. Useimmassa tapauksessa kauhean kova kiire on näihin erehdyksiin suurimpana syynä. Tässäkin asiassa, josta nyt on puhe, on sillä ainaisella kiireellä ehkä suurin vikansa.

Suomessa, Helsingissä ilmestyvän "Tiedonantajan" haastattelija oli kovassa kiireessä etsinyt toveri Hautamäen käsiinsä. Siinä nyt itse asiassa ei ole mitään pahaa. Mutta kun tämä samainen haastattelija kiireessään kysäsi toveri Hautamäeltä Canadan työvestön elintasoa, vastasi haastateltava kiireissään että metsätöissä urakkalaskulla työskennellessä tienaa paperipuunkatkaisija viisi dollaria päivälle ja kuukausityössä noin vissikymmentä dollaria kuukaudelta. Sehän on aivan paikallaan, tuumii monikin joka ei ole ollut metsässä katkasemassa näitä paperipuita. Mutta jos niidenkin päivien osalle lasketaan vähäisen kun saa kulkea pääksäkki selässä kämpältä kämpälle, niin mahtaako sitä jäädä viittä dollaria päivälle? Kaiken hyvyyden päälle jos otetaan vielä huomioon se, että paperipuiden teko on sesonkityötä, jota tehdään vain määrätty aika vuodesta, niin viiden taalan päiväpalkat alkavat yhä enempi hämärtyä paperipuuntekijän silmissä.

Kaikkea tätä olisi "Tiedonantajan" haastattelijan pitänyt myöskin kysyä. Mutta kiire kun oli, niin ei sitä kaikkea siinä kiireessä tullut huomattua. Mutta tässä ei vielä ole kaikki. Tällaisilla kiireessä tehdyillä erehdyksillä on usein paljon suurempi merkitys kun miltä se ensin näyttää.

Suomessa moni työläisnuorukainen, luettuaan edellämainitun haastattelun, ajattelee että siellähän tienaa mainiosti, sinne sitä pitää päästä! Hätäisemmät laskee jo palkat Härmän markoiksi, jotka tosin todellisuudessa 'livahtaakin poijes taskusta. Sillä eihän niitä parhaassakaan tapauksessa tule kun muutaman kuukauden ajan vuodesta. Siinä sitä sitten ollaan ja sanotaan, että Canadassa tienaa, lähdetään sinne. Kuuleppas Isko, minnekkä päin sinä neuvoisit menemään, jos sattuisi niin että joku tulisi sitä sinulta kysymään? Mutta älä vain neuvo tänne Pohjois-Ontarioon, sillä täällä ei ainakaan tienaa, siitä minä olen aivan varma. Täällä on luntakin niin paljon jo kevät-talvella, että sekin jo tekee tienestin osaltaan mahdottomaksi.

Kyllä täällä Canadassa, Isko, on hauska asua. Jollei halua mennä metsään, niin sitten on ainakin maineissa kokovuotinen työ tiedossa. Jos sattuu nimittäin joku kuolemaan, että saa sen kuolleen miehen senssin. Mutta ei sovi mennä Cobaltin eikä Quebecin maineihin, sillä niissä ei makseta kun kolme taalaa seitsemänkymmentäviisi senttiä päivässä. Ja arvonsa tunteva mainari ei sillä palkalla taas alakaan työhön ellei nälkä satu pakottamaan.

Mitähän' ne kaksikymmentäviisi tuhatta Montrealin työtöntä muuten tuumisi jos ne sattuisi sen haastattelun lukemaan? Mutta ole vain Isko rauhassa ja lohduta itseäsi sillä, että ne ei osaa lukea suomalaista kirjotusta. Sillä uskon että jos ne Montrealin työttömät tämänkin konstin vielä osaisi, varmasti ne, Isko, tulisi sinulta kysymään, että missä se mies asuu, joka kaiken tämän "hyvyyden" tuntee ja tietää. Olisipa Hautamäellä silloin, piru vie, kiire kun hän ohjailisi poikiaan tienestiin.

Eipä taida nyt olla mitään erikoista olla tällä kertaa, kun joulukin on jo niin lähellä. Voi nyt sitten Isko niin paksusti kun vaan tykkäät. Kylläpä sitä sitten taas käännyn puoleesi, kun alkaa jostakin asiasta kovemmin heikottamaan.

Toveritervehdyksin:

Pave."

Eri paikkakunnilta

Ford City, Ont.

Iltamat, jotka oli joulukuun 15 päivänä Coloradon lakkolaisten hyväksi, tuottivat $33.25, joka summa on lähetetty osotteella: A. K. Bayne, 318 North Wyoming street, Butte Montana.

Nämä iltamat pidettiin yhteisesti kommunistien ja C. T. K. Yhdistyksen toimesta. Suomalainen soittokunta soitti myös ilman maksua näissä iltamissa, joten voi sanoa, että kaikki oli myötätuntoisia tälle hiilenkaivajain avustushommalle. Kunhan vain työläiset kaikkialla ryhtyisivät heitä auttamaan, niin varmaan nämä hiilenkaivajat voisivat parantaa elinehtojaan, jonka tähden he ovat tähän suureen lakkotaisteluun alkaneet.

Me luimme myöskin yllä kosketellun haastattelun "Tiedonantajasta" ja olimme ihmeissämme, sillä emme olleet tienneetkään jotta tämä Canada on niinkin hyvä tienestimaa. Olemme olleet siinä tyhmässä uskossa, ettei täällä nykyään vallitsevilla työmarkkinoilla ole mikään kulta-aika. Mutta nyt huomasimmekin haastattelusta että täällä saa rahaa, kun vain totisesti työmaille päin katsoo. Ja että paasit ihan poliisivoimalla raahaavat miehiä töihin. Tähän asti olemme luulleet, että työttömiä ajetaan poliisivoimalla työmaiden lähettyviltä pois.

Muuten me toivomme, ettei toveri "Pave" katso sitä "Tiedonantajan" haastattelua meidän synniksemme, sillä ihminenhän mekin olemme ja näinollen emme mitenkään ehdi kaikkialle perään katsomaan, mitä erehdyksiä toverit joskus kiireessään tekevät. Jätämme näinollen toveri Hautamäelle itselleen sen kunnian vastaanoton, joka hänelle mahdollisesti Suomen lehdille liian pintapuolisesta juttelustaan annetaan tervetulijaisiksi tänne kot'puoleen saavuttuaan.

Hauskaa joulua kaikille kunnon ystäville ja kylänmiehille toivoo täältä alakerrasta

Luppovaaran Isko.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin sa mana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL.
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304 95 King St., E.

Millar, Ont.

Nyt ajattelin täyttää velvollisuuteni ja piirtää jonkun rivin yhteisriennoista, että täällä sitä myös eletään päivä kerrallaan, ehkä samassa ajanjaksossa kuin muuallakin. Vaan ei missään niin hyvää, ettei vähän virheellistä, sillä elämä on ankaraa taistelua, vilua ja nälkää. Olihan työala mikä tahansa, niin aina on joku huoli ja vaiva vainoomassa, sillä se ulottuu yhtä hyvin farmareihin kuin teollisuustyöläisiinkin. Siinä on kyllä ero että farmari on itse itsensä isäntä ja ehdottomasti on kuultava "salaista ääntä", että huolehdi toimeentulostasi, mene kesällä pellolle ja tee kyivösi ja korjaa ne mitä niistä sattuu lähtemään syksyllä. Tavallaan se on onnen peliä. Sitten kun taasen tulee kaikki korjuuseen ja myydyiksi, niin olet aina yhtä poikki. Sen jälkeen tulee taasen kova hoppu saada itsensä jollekin komppanialle kaupaksi, ei pärjää muuten.

Vaan harvat ehkä pärjää, jotka ovat päässeet yhtä rappua ylemmäksi, elikkä toisin sanoen ovat useamman karvajalan omistajia (meinaan lehmiä, tämän paikkakunnan tuotantoa). Tässä minun piti kertoa eräästä tällaisesta pohattafarmarista, joka itse ajaa maidon kaupunkiin melkeinpä vain omasta taiosta ja me pikku- eli tusinafarmarit koitamme hiipiä jälessä kuin krapu. Meillä täällä ympäristöllä oli sellainen meininki, että pitäisi saada maidon hinta vähän kohotettua, sillä on ollut liian alhainen hinta. Sen hinta on ollut kaupunkiin vietynä 31 senttiä galloona, vienti siitä kaupungiin 10 senttiä galloonaa kohden. Niin näyttääkö lupaavalta maitopisnes? Siksipä me kerta kokoonnuttiinkin täällä, että eiköhän yritetä kohottaa joku sentti maitogalloonalle hintaa ja tuli hyväksytyksi, että yritetään 35 senttiin galloona. Tämä iso farmari myöskin hyväksyi sen ja piirsi nimensä. Mutta mitä ollakaan, hän meni poikatalolle heti puhumaan erehdystään ja niin hän saikin aikaan, että hän tulee saamaan entisen maksun. Siis joka alalla niitä karvajalkoja pitää olla. Ei niitä pääse pakoon, nämä ovat meillä yhtä vaarallisia kuin jos teollisuudessa tehdään lakko ja siihen tulee rikkurit, jotka maksaa rehellisyyden palkan. Sillä emme halua noilla senteillä rikastua, vaan meidänkin olisi elettävä työstämme. Tällä samaisella isolla miehellä, mitä hänestä tiedän, ei ole vielä päässään aakkosetkaan työläisten elämästä, puhumattakaan työväen aatteesta muuta kuin rivot sanat jaettavana. Hän sitten tämän jälkeen yritti itsensä Workers Partyn jäseneksi Port Arthurissa, vaan eipäs tainnut päästä, koskapa kerran oli sanottu, että Millarissahan on osasto, vaan oli sanonut ei tietävänsä josko on eli ei. — Myöhäisen päivän lapsi!

Myrskyn merkki.

Timmins, Ont.

Suomalainen Viktor Niemi, joka löi kirveellä ison näyteikkunan rikki vilkkaammalta Timminsin liikekadulta, sai 6 kk. vankeutta. Oikeudessa hän kertoi olevansa metsätyöläinen ja tulleensa juuri tänne. Erään liikkeen ohi kulkiessaan päätti koettaa miten vahva ikkuna on, mutta sanoi että se ei kestänyt lyöntiä, vaan särkyi. Lääkärin lausunnon mukaan hän oli terve, vain vähän kuumetta oli hänessä. Mies kieltäytyi maksamasta akkunaa, sanoi haluavansa suorittaa sen linnassa. Lieneekö taloudelliset huolet, vai mikä pakoittanut miehen tekemään teon, josta ei hänelle ollut mitään hyötyä?

Työnsaantimahdollisuudet ovat paikkakunnalla huonot. Hallituksen työnvälitystoimiston taulu on tyhjä. Kaivantojen ympärillä liikkuu paljon miehiä etsien työtä. Monia vuosia on täällä ollut paljon miehiä odottamassa pääsyä kaivantoon. Kun työnantajilla on suuri vara-armeija, niin paremmin he voi työssä olevia kiristää. Metsätyöläisiä myös liikkuu nykyään paikkakunnalla, sillä on vaikea työn saanti ja huonot palkat, joka pakoittaa työläiset liikkumaan. Järjestyneisyys on heikkoa, joten ei ole voitu parannuksia saada aikaan. Pari työtaistelua on ollut tässä Matagamijoen ympäristöllä, mutta vain toisella pääsi työläiset osittaiseen voittoon. Toisen taistelun työläiset hävisi, sillä uudet miehet täytti kämpät. Kurjaa on metsämiehen asema tällä kertaa kaikkialla. Metsätöitten teettämistapa kaipaisi paljon korjauksia. Suuret paperipuukomppaniat, jotka näitä töitä teettää, saavat suuria voittoja. Kaikenlaatuisia urakoitsijoita on heillä, jotka työläisille eivät maksa kunnollista palkkaa. Lieneo kuitenkin meissä työläisissä itsessämme syytä, että olemme asemamme näin huonoksi saattaneet.

Cobalt, Ont.

T.k. 14 p:nä pidettiin yhdistyksen kokous ja valittiin johtokunnan ehdokkaat seuraavalle vuosineljännekselle. Muistakaa tulla seuraavaan kokoukseen joka ainoa jäsen, ettei aina ole samat henkilöt viroissaan. Sillä se on teidän velvollisuus ottaa toimintaan osaa, eikä olla sivustakatsojana niinkuin tähän asti on ollut. Tilintarkastajiksi tulivat seuraavat henkilöt: Ellen Salmen, Tyyne Lund ja Antti Torikka.

Täydennettiin piiritoimikunta yhdellä jäsenellä, johon valittiin G. Lund. Hänen osoite on Box 468,

Naisjaoston kokous oli meillä 15 päivän illalla. Vain se on ikävä mainita, että sinne ei tullut kuin 9 naistoveritarta. Ei ainakaan ole se syynä että ei ole ilmoitettu. Siitä huolimatta pidimme kokouksen ja valitsimme virkailijat ensi vuosineljännekselle, ja keskusteltiin ja päätettiin pitää kokoukset joka toinen torstai-ilta, kello 7.30. Ottakaapa naistoverittaret tämä huomioonne ja tulkaa haalille tämän kuun 29 päivän iltana.

Joulukin on nyt lähellä, niin koittakaa kaikin tulla silloin haalille, sillä meillä tulee kolmipäiväiset juhlat. Ensinnäkin juhlat alkaa lauantaina 24 p:nä oikein repäisevillä tansseilla. Soittamaan tulee 4-henkinen orkesteri, niin että kannattaa silloin pyörähdellä nuorten ja vanhain. Sitten sunnuntai-iltana on vapaailtamat hyvällä ohjelmalla. Muun muassa joulukorttien jako y.m. paljon hauskaa. Maanantai-iltana on oikein kaunis kokoillan kappale. Siinä on toistakymmentä eri lauluakin. Sen nimi on "Saariston tyttö". Niin rientäkääpä silloin kaikin haalille.

Täältä lähti Suomeen joulua viettämään osaston jäsen Emil Hovi. Toivon hänelle onnea matkalle! — Kuiskari.

TYÖLÄISTEN KESKIPALKAN NOUSU KULTARUPLISSA KARJALAN ALUEELLA

Rautatieläisten liitossa oli v. 1925 keskimääräinen työpalkka 79.2 ruplaa; toukokuussa v. 1926 oli se 84.8 ruplaa; marraskuussa samana vuonna 86.8 ruplaa ja tänä vuonna on keskipalkka noussut jo 93.4 ruplaan.

Rakennustyöläisten liitossa on työläisten keskimääräinen kuukausipalkka noussut 56.6 ruplasta v.1925 — 92.1 ruplaan marraskuuhun v. 1926 mennessä.

Metallityöläisten keskipalkan nousua kuvaavat seuraavat numerot: v. 1925 oli työläisen keskimääräinen kuukausipalkka 52.9 ruplaa ja nyt tällä hetkellä on se jo 75.4 ruplaa.

Ravintoainetyöläisten keskipalkka oli v. 1925 69 ruplaa kuukaudessa ja tämän vuoden toukokuuhun mennessä oli se kohonnut jo 76 ruplaan.

Vuorityöläisten liitossa oli työläisen keskipalkka v. 1925 — 54,8 ruplaa ja tämän vuoden toukokuussa oli se jo 77.7 ruplaa. Näin ollen on vuorityöläisten keskimääräinen palkka kohonnut 22.9 ruplalla.

Puutyöntekijäin liitossa on työläisen keskipalkka v. 1923 palkkaan verrattuna kohonnut 63.4 prosentilla.

«Canadassa työttömyyttä; työväen poliittinen toiminta heikkoa, ammatillinen hajanaista»

"BERLIININ TYÖLÄINEN ELÄÄ HUONOMMIN KUIN PARIISIN — VENÄLÄINEN MOLEMPIA TURVATUMPI

Tov. Alf. Hautamäen Työväenjärjestöjen Tiedonantajalle Helsingissä antama haastattelu

Eilen illalla tapasimme Kanadan metsätyöläisten liiton (Lumber Workers' Industrial Union of Canada) sihteerin, tov. Alfred Hautamäen, joka juuri oli palannut Neuvostoliitosta, jossa edusti järjestöään. Kun suomalaisiakin työläisiä on paljon Kanadassa ja siirtolaisuus sinne jatkuu, emme tietenkään jättäneet utelematta sikäläisten työläisten oloista. Tiedusteluumme palkoista, vastasi tov. Hautamäki:

— Kun tunnen parhaiten metsätyöläisten oloja, niin voin mainita, että esim. paperipuunkatkaisijat ansaitsevat urakkatyössä keskimäärin 5 dollaria päivässä ja kuukausipalkalla n. 50 dollaria. Tukkityöläiset ansaitsevat n. 30—45 dollaria kuukaudessa. Metallikaivostyöläisten päiväpalkka on 4.50—4.75 dollaria päivässä ja hiilikaivosmiesten 6.85. Mutta kun viimeksimainitut tekevät vain kaksikin päivää viikossa, rajoittuu heidän vuosiansionsa n. 1,000. Räätälit saavat n. 40 doll. viikossa Torontossa, rakennustyöläiset 40 doll. ja yli, konepajatyöläiset 30—40 dollaria ja sekatyöläiset siinä 20 dollaria viikossa.

— Entä työaika?

— 8-tuntinen työpäivä on melko yleinen. Kaivoksissa se on ehdoton. Mutta tehdään 9-tuntisiakin työpäiviä, esim. konepajoissa.

— Paljonko maksaa ruoka ja asunto? jatkoimme kyselyämme, saadaksemme jonkinlaisen kuvan työläisten elintasosta.

— Yksinäisen miehen ruoka maksaa 7 dollaria viikossa ja ruoka on hyvä. Perheen 3-huoneinen asunto maksaa kuukaudessa noin 25 dollaria, mutta paikoin ovat vuokrat alhaisempiakin.

— No Kanadassahan vallitsee ankara työttömyys, mikäli olemme kuulleet?

— Ei erikoinen. Tosin kivihiilikaivosteollisuudessa työttömyys on hyvin suuri, mutta juuri sillä alalla erikoisemmin kärsitäänkin. Yleensä voitaisiin sanoa, että Kanadassa nyt vallitsee jonkunlainen "huono hyvä aika", kuten siellä sananparsi kuuluu.

— Järjestyneisyys siellä on kaiketikin huononlaista? Ainakin meillä on sellainen käsitys.

— Kanadassa on n. 9 milj. asukasta ja ammatillisesti järjestyneitten työläisten lukumäärä on yht. n. 350,000. Näistä suurin osa kuuluu vanhoilliseen American Federation of Labor'iin, Yhdysvaltain gompersilaiseen keskusjärjestöön. Mutta noin vuosi sitten perustimme radikaalisemmista aineksista Kanadan itsenäisen ammattillisen keskusjärjes- Congress. Siihen liittyi heti 45,000 työläistä ja se on voimistumassa. Se on todellinen luokkataistelujärjestö ja siihen kuuluu edustamanikin liitto. Katolilaiset ammatilliset järjestöt ilmoittavat jäsenmääräkseen 50,000—60,000, mutta on siinä liioittelua. Oman liittoni jäsenmäärä on nykyisin vain 2,500. Mutta siinä oli yksin läntisissä maakunnissa 11,000, kunnes ankara terrori ja mustalistajärjestelmä ajoi kaikki järjestyneet ja tottuneet metsätyöläiset muualle. Tilalle värväsivät kapitalistit siirtolaistyövoimaa Skandinavian maista ja slaavilaisia E.-Europasta ja näiden kanssa ovat kapitalistit ainakin toistaiseksi tulleet hyvin toimeen.

— Entä työväen poliittinen toiminta Kanadassa? Onko suhteellisesti yhtä heikkoa kuin Yhdysvaltainkin puolella?

— No melkein. Kommunistipuolueen jäsenmäärä on siinä 5,000. Albertan maakunnassa on puolueella edustajia kuntien hallinnoissa. Independent Labor Party'lla, joka on jonkunlainen radikaalinen työväenpuolue, on 2 edustajaa Dominionin parlamentissa. Ja sosialidemokraateilla on yksi ainoa paikallinen osasto Torontossa saaden se toimeksi vain tanssiaisia.

— Kävikö matka Kanadasta suoraan Neuvostoliittoon?

— Ei. Menin Ranskan ja Saksan kautta.

— Miltä näytti ranskalaisten työläisten elämä?

— Olin ilaisuudessa vain pinnallisesti tutustumaan Parisin työläisiin. Siellä ansaitsee konetyöläinen n. 40—60 frangia (fr. Smk. 1.56,5) päivässä. Työläisen ruoka Parisissa tulee päivää kohti maksamaan n. 15 fr. ja isommasta huoneesta on viikossa maksettava vuokraa n. 70—100 fr. Noin puolet viikkopalkasta menee viikon ruokaan ja asuntoon. Niin kertoivat työläiset itse. Maaseudulla ovat palkat paljon huonommat. Ranskan metsätyöläinen ansaitsee urakkatyössä n. 30 fr. päivässä.

— Miltä näytti Saksan työläisten elämä ranskalaisiin verraten?

— Saksan työläisten, tai oikeammin Berliinin, jossa olin viikon ajan, asema on huonompi kuin ranskalaisten. Palkat ovat niin huonot, ettei esim. voita ole enää noin puoleentoista vuoteen nähty työläisten pöydillä. Palkat ja elintaso näyttivät olevan ainakin 20% alhaisemmat kuin Pariisissa.

— Kanadan, Ranskan ja Saksan työläisten elintasoa voinee käyttää jonkinlaisena mittapuuna arvioidessa Neuvostoliiton työläisten oloja. Siihen tietenkin oli myös tilaisuus tutustua matkalla.

— Kyllä. Otan esimerkiksi tavallisen sahalaitoksen Leningradin lähellä. Vierailin siellä muutama päivä sitten. Siellä maksettiin ammattitaidottomalle miehelle palkkaa 120 ruplaa (rupla Smk. 20) kuukaudessa. Naiset saivat kevyissä urakkatöissä n. 75 ruplaa kk. Rakennustyöläiset saivat 140—180 ruplaa kk. Hyvä ateria ravintolassa maksaa 35—40 kopeekkaa. Siihen kuulu kolme ruokalajia. Asunto maksoi 10—20 ruplaa kuukaudessa, riippuen työläisten palkasta. Pienipalkkainen näet pääsee suhteellisesti paljon alhaisemmalla vuokralla. Työsaappaat maksoivat 12 ruplaa ja kohtuullinen tehdastuotteinen puku 45—50 ruplaa. Laatikon paperosseja (25 kpl.) sai 27 kopeekalla. Mutta senhintaiset olivat hyviä. Huonompia sai 15 kopeekalla.

— Mikä on tulos kun vertaa Neuvostoliiton työläisten elintasoa muitten maitten työläisten elintasoon?

— Ravintoon nähden ainakin Neuvostoliiton työläinen elää paremmin kuin työläinen Berlinissä ja Pariisissa. Tähän vaikuttaa erikoisesti vuokrien halpuus. Ja sitä paitsi on venäläinen työläinen turvattu työttömyyden ja vanhuuden varalta. Tästä johtuukin, ettei venäläinen työläinen juuri välitä tai käsitä, miksi hänen olisi säästettävä, kun siitä puhutaan.

— Erittäin mielenkiintoisena huomiona voisin mainita maatyöväen oloista sen, että köyhä talonpoika voi saada kuukausityöläisen 25—30 ruplan palkalla, mutta varakkaan täytyy maksaa 35—40 ruplaa. Ammattiliitto määrää näin. Ylitöitä sallitaan teettää rajoitetusti elonkorjuun aikana, mutta on 10 ylityötuntiin asti kuukaudessa maksettava 50%:n koroitus ja yli sen menevistä ylitunneista 100%. Palkan lisäksi saa maatyöläinen saappaat, työhousut ja esiliinan. Vertailun vuoksi voin mainita, että Kanadassa saa maatyöläinen n. 30—35 dollaria kuukaudessa, mutta täytyy tehdä työtä aina 15 tuntia päivässä. Neuvostoliitossa sensijaan on työpäivä tarkoin 8-tuntinen. Mutta Neuvostoliiton maatyöväenliitto, jossa on 1,200,000 jäsenä ja siis on maailman suurin, pystyykin valvomaan jäsentensä etuja.

— Vielä voisin mainita, että kun työläinen täällä Suomessa ansaitsee 2,000 mk. kuukaudessa ja Neuvostoliitossa 130 ruplaa, voivat he elää suunnilleen yhtä hyvin. Jos taas vertaan työläisten palkkoja Kanadassa maksettaviin, niin voisin sanoa, että Saksassa ne ovat 60% huonommat, Ranskassa 40% huonommat.

Tähän loppuikin mielenkiintoinen haastattelu, kun toveri Hautamäen täytyi kiirehtiä asioilleen. Kaiken päätteeksi puristettiin toverillisesti kättä Kanadan työväenliikkeen miehen kanssa, joka lähipäivinä palaa järjestötehtäviinsä Kanadaan.

Helsingissä, marrask. 25 p:nä.

Työväenjärjestöjen Tiedonantaja.

NUORISON OSASTO

FINLAND, ONT.

Talvi on taas ollut koko ankara. On kovat pakkaset, sen tuntee kun tuolla koulumatkalla kulkee kaksi tai kolmekin mailia iltaa ja aamua ja puuttuu ehkä moneltakin kunnolliset vaatteet ja jalkineet.

Kaikkialla tehdään jouluvalmistuksia, mutta ei tule kaikille vieläkään hauska joulu. On tuhansia lapsia, jotka kärsivät vilua, nälkää ja kaikkea puutetta.

Minä toivon että tämä järjestelmä joskus tulisi muuttumaan.

Toivon kaikille työläisille hauskaa joulua ja onnellista uuttavuotta!

S. M. N.

Suomalainen menettänyt järkensä

Haileybury, Ont., jouluk. 20. — Sen johdosta, että hän oli matkaan saattanut jonkinlaisen pikkuterrorin, tullessaan äkkiä mielisairaaksi, on Johannes Niittyaho, 29-vuot., tuotu tänne myöhään viime yönä Stricklandista lähellä Cochranea.

Niittyaho oli ensin hyökännyt erään miehen kimppuun seipään kanssa ja sen jälkeen uhannut kirveellä ihmisiä eräässä puodissa. Kirves otettiin häneltä pois ja N. sen jälkeen jätettiin poliisin huostaan.

Tämä oli yhdeksäs mielipuolisuustapaus, joka on sattunut Cochranessa ja sen ympäristössä lyhyen ajan sisällä.

KIITOS

Parhaat kiitokseni lausun kaikille tovereille ja tuttaville, jotka niin suuriluikuisina saapuivat yllättämään minua paikkakunnalta poislähtöni johdosta t.k. 19 p. illalla. Säilyköön toveruus keskenämme.

Lily Padvonde,
Regent St., Sudbury, Ont.

ILMOTUS

Se henkilö, joka allekirjoitti nimensä Jakop Palo, ostaessaan minulta stouvin marrask. 12 p. tulkoon heti tekemään selvän asioistaan, tai tulen lain avulla tekemään selvyyden, sillä tiedän teidän olinpaikkanne.

J. P. Arthur, Brunet,
Sudbury, Ont. (173)

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa TORONTO.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

PALLOHAALI JA PARTURIN LIIKE

Uusi ajanmukainen pallohaali ja parturiliike avattu yleisön käytettäväksi Kirkland Laken uuden poikatalon vieressä.

Tupakkaa ja makeisia saatavana. Toivomme saavamme yleisön kannatuksen. Toveruudella

ELMA ja TOIVO KANERVA, Box 385, Kirkland Lake, Ontario.

Oskar Kasken Räätälinliike

valmistaa kaikkea räätälin alalle kuuluvaa työtä. Näytteet saapuneet, käykää katsomassa. Työ ja sopivaisuus taataan. (K

33 Kirkland Street

Box 311, KIRKLAND LAKE, Ont.

Kirkland Bottling Works

—Phone 36—
P.O. Box 217
Kirkland Lake, Ont.
(K)

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

ARVO PALVELUS LAATU

REAMSBOTTOM & EDWARDS

KIRKLAND LAKE, ONT.

RUOKATARPEITA, LIHAA, RAUTATAVARAA

— sekä —

RAKENNUSTARPEITA

Huom.! Varastossamme löytyy erikoistavaroita, joita varsinkin suomalainen väestö käyttää.

Jos haluatte säästää, niin ostakaa käteisellä, ja käyttäkää meidän uudenaikaista

GROCETERIA'A

JOSSA PARASTA TAVARAA ON SAATAVISSA HALVIMMALLA HINNALLA (K

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ

Kirkland Laken Suomalaisessa Palloruumassa

Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.

J. OKSANEN.

HABIB STORE

Naisten, miesten ja lasten vaatetavaraa.
Käykää kaupassamme, Goodfish Rd. ja Second St.
NEW TOWNSITE (K
Puhelin 198 — P.O. Box 525 — KIRKLAND LAKE, Ont

GOLD RANGE HARDWARE

TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.

Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.

Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.

GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

Mitchell Hardware & Supply. Ltd.

KIRKLAND LAKE — ONTARIO

RAUTATAVARAA, HUONEKALUJA JA KOTITARPEITA

Täten ilmoitamme, että meidän uusi huonekalukauppa on nyt avattu. Haastamme teitä käymään kaupassamme katsomaan mitä meillä on näytteillä. (K

Mitchell Hardware & Supply. Ltd.
KIRKLAND LAKE, ONTARIO

Robert Lindforsin SAUNA

Auki keskiviikkoisin kello 2—10 illalla ja lauantaisin kello 1—12 yöllä. Sunnuntai aamusin puoli 4—7.

R. LINDFORS, Kirkland Lake, Ontario.

TIMMINS TURKISH BATH

on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:teen yöllä.

75 Rea Street ALEX KOSKELA Puhelin 696 W. (K)

Meidän korjaustyöt ovat valmistuneet,

joten meidän uudet kaupat ovat teidän tarkastettavissa. Meillä on täydellinen varasto vaatetustavaraa, miesten pukuja, kenkiä, y.m. sekä myöskin liha ja ruokatavara-osasto.

Meidän hinnat ovat kohtuulliset ja varastomme aivan uutta. Antakaa meille koetus, se on teidän hyötynne. (K

KAPLAN BROS.

Puhelimet: Ruoka- ja liha-os. 67; Vaatetustavara- sekä konttori 226
P.O. Box 1 — KIRKLAND LAKE, Ont.

F. R. ROBERTSON

Rautakauppa

PUHELIN 24 — KIRKLAND LAKE, ONT.

Meiltä saatte "Stewart Good Cheer" lämmitysuuneja, paistinuunin kanssa tai ilman. Myöskin stouvin mutka sekä muut piiput.

VALMISTAUTUKAA KYLMIÄ ILMOJA VARTEN

F. R. ROBERTSON
KIRKLAND LAKE — ONTARIO

OTTO NIEMONEN

RÄÄTÄLI

Tekee nykyisin ammattiinsa kuuluvaa työtä. Sopivaisuus ja työn kunnollisuus tunnettu jo entuudestaan. (K

46 Kirkland St. — Box 544 — KIRKLAND LAKE, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

FORT WILLIAM, ONT

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Tyyne Jääskeläisen ja Aino Muukkosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont. (K

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Hierontaa, ammekylpyjä ja sairasvoimistelua antaa samassa paikassa Suomessa tutkinnon suorittanut hoitaja. (To)

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont.

ALMA AARNIO, LUONTAINEN sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita. 52 Duncan Ave., P.O. Box 332, Kirkland Lake, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintasen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

Tri M. J. KENNEDY

ennemmin ollut Manhattan silmä-, korva- ja kurkkusairaalassa lääkärinä New Yorkissa.
Mackey Block — Huone 105
SUDBURY, ONT.
Silmä-, korva-, nenä- ja kurkkulääkäri.
TUNNIT:
10 a.p.—12 a.p. 2 j.p.p.—4 j.p.p.
4 j.p.p.—8 j.p.p.
Sunnuntaina — Tilauksen mukaan.
—— Puhelin 1505 ——

Eino Edvard Poikola

Kotoisin Rantsilan pitäjästä, Oulun läänistä. Tietojen mukaan pitäisi nykyisin olla jossakin Quebecin maakunnassa. Ole hyvä ja ilmoita osoitteesi minulle heti.

J. A. ERICKSON
Box 718 Sudbury, Ont.

Suomalainen kokki

ja tiskari haluaa kämpälle heti tai joulun jälkeen. Vast. kahden viikon ajalla. Palk tarjouk. osoitteella:

M. A. Box 1784, Timmins, Ont.

Hupaisaa Joulua

ja
ONNELLISTA UUTTAVUOTTA

WORTHINGTON, ONT.
Toivi, Bertha, Häyri, Mirja, Dagmar, Elsa ja Herman Peltoniemi.

BLAIRHAMPTON, ONT.
Oskar Elo,
Antti Pärssinen perheineen

Sudbury

Keskikaupunkilaiset saapukaa kokoukseen tänä (torstai-) iltana klo 9. Juhlamme ovat uudenvuoden pyhinä, saapukaa järjestelemään niitä.

Järjestyneen työväen perhejuhla on perjantaina, alkaen kello 8 ip. Tilaisuus on nuoriso-osaston ja pioneerien yhteisesti järjestämä juhla, johon eri järjestöjen ja osastojen jäsenet sekä pioneerien vanhemmat pääsevät vapaasti. Ohjelmaa on kaikenlaista, lasten näytöskappaleesta, runoihin, lauluihin, kansantanssiin y.m. saakka. Lisäksi pitäisi tulla kuusi ja joulupukki y.m. hauskaa. Varustautukaapa siis viettämään pikkujoulua.

Kuka vielä sanoo, ette: metsämiehillä ole mitään joulunpyhinä? Jos joku on vielä epäuskoinen, niin tulkoon ensi lauantaina eli jouluaattona haalille katsomaan mitä unioosasto on sinne järjestänyt. Ohjelmaakin on varmaan tarpeeksi ja varmaan parhainta mitä voidaan saada. Mutta emme liioin yleisöä halua väsyttää yksinomaan ohjelmalla. Vanhat jääräpäät tietenkin haluaisivat kuunnella ohjelmaa, kun se on arvokasta, vaikka koko yön, mutta me sanomme siinen, että stop. Me haluamme sinne myöskin nuorisoa ja se haluaa myös tunnin puolitoista karkeloida. Muuten jouluposti on järjestetty niin nuorille kuin vanhoillekin.

Jokainen L. W. I. Union jäsen, joka on kaupungissa sunnuntaina, 25 p:nä, voi tulla haalille kello kymmeneltä aamulla, seuraamaan metsätyöläisten edustajakokouksen menoa.

Juhlien aika on jo lähellä. Tänäiltana aloitetaan Liberty-haalilla joulujuhlien vietto iloisilla kuutamotansseilla. Jokainen, ainakin nuoremmista, saapunee pyörähtelemään surut pois kantapäistä. Tanssit alkaa tavalliseen aikaan klo 9 ill. Ovirahaa peritään 25 senttiä.

Perjantaina 23 p:nä pidettävä lasten ja nuorison juhla on sanalla sanoen arvokas ja mielenkiintoinen, lapset suorittavat kaiken ohjelman ja sehän on mielenkiintoista nähtävää ja kuultavaa meille vanhemmille. Tilaisuudessa on myöskin huviposti ja kuka haluaa tuoda lahjoja tuttavilleen, jaetaan ne myös tässä tilaisuudessa. Sisäänpääsy on vapaa, paitsi tanssien alettua peritään 25 senttiä.

Lauantai-iltana pidettäviä metsätyöläisten iltamia ei sovi kenenkään sivuuttaa. Metsätyöläiset tarvitsevat ranallista tukeamme järjestönsä voimistuttamiseksi. Hyvän ohjelman lisäksi tanssitaan hyvällä soitolla. Saapukaa siis jokainen.

Juhlanäytelmän "Unkarin mustalaiset" molempien iltojen esitykseen näyttää liput menevän kuin kuumille kiville. Jos ette ole hankinneet vielä lippuanne, niin on parasta hankkia se viipymättä. Lippuja myydään entisissä paikoissa ja maksavat ne 60 senttiä kappale. Näytelmän ylöspanoon ja pukuihin on taasen uhrattu huomattava summa rahaa ja siksipä onkin lippujen hintoja vähän korotettu. Siitä huolimatta saapuu jokainen näytelmien harrastaja katsomaan "Unkarin mustalaisia".

Canadan Työläisnaisten liiton ja Suom. J:n puhuja toveritar Sanna Kannasto oli täällä puhumassa viime sunnuntaina, kolmessa eri tilaisuudessa. Aamupäivällä hänellä oli valistustilaisuus lasten kanssa, sekä iltapäivällä työläisnaisille, ja illalla yleinen puhetilaisuus. Näissä kaikissa oli runsas kuulijakunta, joten tov. Kannaston antamista ohjeista saattaa olla hyviä tuloksia.

Viimeisessä tilaisuudessa kerättiin puhujalle kolehti, joka tuotti $18. Tov. Kannasto saapuu kyläämme puhumaan vielä t.k. 28 ja 29 p:nä.

Osuusliike Co-Optasin jäsenistön kokous pidettiin viime sunnuntaina Liberty-haalilla. Syystä että tämä kokous oli määritelty pidettäväksi aikaisemmin kuin tov. Kannaston matkaohjelmaan tehdyistä muutoksista oli tietoa, sattui kokous samaan aikaan iltapäivän puhetilaisuuden kanssa. Siitä syystä kokoukseen saapui etupäässä vain miehiä. Perheenemännät eivät olleet tilaisuudessa kuulemaan niitä kiintoisia selostuksia, joita kokoukselle annettiin. Tärkeimmät niistä koskivat liikkeen taloudellista kannattavaisuutta. Hyvänä saavutuksena voitaneen pitää sitä, että laskelmien mukaan vuoden loppuun mennessä saavutettu puhdas liikevoitto voidaan merkitä neljällä numerolla. Se ei ole mikään huono saavutus, kun vielä otamme huomioon, että osuusliikkeemme kautta kyettiin pudottamaan maidon hinta parilla sentillä koko kaupungissa siitä, mitä ennen liikkeemme olemassaoloa täytyi maidosta maksaa.

Liikkeen uudessa rakennuksessa tehdään parhaillaan viimeisiä sisätöitä, joten koneiden muutto voi tapahtua vuoden vaihteessa. Aikaisemmin arveltiin muutto voitavan suorittaa jo ennen joulua, mutta ankara talvi on viivyttänyt rakennuksen valmistamista huomattavassa määrin.

Tammikuussa pidettävässä vuosikokouksessa tullaan antamaan jäsenistölle lopulliset tiedot liikkeen toiminnasta kuluvan vuoden ajalta. Nämä selostukset ovat vain ikäänkuin vakuuttamassa kaikille kuluttajille ja tuottajille, että liikkeemme edistyy nopein askelin.

Johtokunnan harkittavaksi jätettiin esitys, että liikkeen kautta voitaisiin suorittaa etäämpänä oleville tuottajille erinäisiä tarpeita edullisilla hinnoilla, sikäli kuin siitä ei synny huomattavampia tehtäviä liikkeenhoitajalle.

Toivottavaa on, että seuraava kokous voidaan pitää suotuisammissa olosuhteissa, ettei yhteensattumat y.m. seikat ole häiritsemässä.

Jäsen.

Burritt, Via Mattawa

Se joulu on taas likellä ja siitähän se joulujuhlakomitea antoi muistutuksen, että pitäisi tiedottaa maailmalle että täällä Burrittin haalilla pidetään joulun aattona tai jouluk. 24 p. iltana aika kemut ja esitetään kappale nimeltä "Kaivostyömies". Voin sanoa, että kappale on sisältörikas, joten sitä kannattaa tulla katsomaan likeltä ja kaukaa. Kuuluu olevan vielä muutakin ohjelmaa.

Raportteri.

Joulujuhla

VIETETÄÄN

Creightossa

LAUANTAINA, T.K. 24 P:NÄ, KLO 8.30

Kaikille vapaa sisäänpääsy

JOULUPÄIVÄNÄ, 25 PÄIVÄNÄ

näytellään hauska kappale

"Umpisolmu"

3 näytöksessä.

SISÄÄNPÄÄSY 50 SENTTIÄ — ALKAA 8.30.

HAUSKAA JOULUA

ja

Toivorikasta Uuttavuotta 1928

Toivottaa

V. Isacsonin työjoukkue
Sahurit, timsterit, lootarit ja kokit
kaikille maailman proletaareille

KRISTIAN HAANPÄÄ	ANTTI OJALEHTO
SAMI SUKSI	UUNO PELTO
VEIKKO KORONEN	URHO VALLI
JUHO SONNINEN	JUHO SEPPÄLÄ
JAAKKO MÄNTYLÄ	JUHO AIJÖ
SWANTE LUOPA	PITKÄ POIKA
MATTI HEINIKOSKI	HELMI, VALFRID, EDIT ja V. ISACSON
AUGUST MYKKÄNEN	
JUHO TUOMIKOSKI	
ANTTI AYSTÖ	HELLEN ja JULIA KIVISTÖ

Nouskaa orjat sorron alta, alas lyökää rahavalta.

Box 309, South Porcupine, Ont.

HUOM.!

Olen uudelleen avannut liikkeeni samassa paikassa, Poplar Street, leipuri Koivulan vieressä, ja tulen edelleenkin palvelemaan yleisöä parhaani mukaan. (173

Sulkeutuen suosioonne

ARVO PELKOLA

COPPER CLIFF ONTARIO

SUKSIMIEHET!

Oletteko huomanneet, että kolmen vuoden aikana on "SPEED" SUKSIVOITEELLA

voitettu C.S.T.U.-liiton yleismestaruudet kaikilla matkoilla. Eikö se puhu selvää kieltä? Sen avulla luistavat sukset parhaiten. Sitä löytyy neljalle eri kelille, ja on saatavana Northern Ski Factory suksiliikkeestä ja suoraan valmistajalta. Hinta 35c pala. Suuremmissa erissä tilattaessa huomattava alennus.

Huom.! Myös hyviä tasamaa- ja murtomaasuksia, sekä sauvoja saatavana. (To.

PAUL JANSSON, Box 69, Sudbury, Ont.

TYÖLÄISTEN YSTÄVÄ

Muistakaa tämä. Kannattakaa miehiä jotka tuntevat työn arvon. Monet ovat tyytyväisiä palvelukseeni ja kohtuulliseen hintaan. Kaksi lajia ruumis- ja sairasvaunuja.
(Hautaus koti ilman maksua)
JAMES CARDINAL
(Seuraava postikonttorista)
uhelin S740—Auki päivällä ja yöllä
121 May St. N., Fort William, Ont.

J. A. MacDonald

Hautaantoimittaja

Aina avoinna — yöllä ja päivällä.
Puhelin 608 — 78 Third Ave.
TIMMINS, ONT.

Juuri saapunut uusia

SUOMALAISIA LEVYJÄ

HANNES SAARI, Tenori
3062 Saukkosen avioero
Oi mistä saataisiin
IDA LOVARTE
3063 Paimen poika
Antti tanssitti mua
HANNES SAARI, TENORI
3064 Raatajan Serenaadi
Sonja
Pyytäkää meidän luetteloamme.
Tilauksia täytetään ympäri Canadan.

Barkers Music Store
Durham St.,
Sudbury, Ont.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
925 Queen St., E., Toronto, Ont
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Howard 4788.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja
PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT
Naisten hiuksia myös leikataan.

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury.
Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

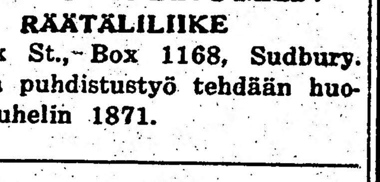

Jos silmissänne on jotain vikaa, tulkaa neuvottelemaan meidän kanssa. Olemme aina saatavissa.

G. B. Wootten, Opt. D.
Silmä spesialisti
Frawley Block — Puhelin 1914
Elm ja Durham katujen kulmassa.
SUDBURY, ONT.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St. Sudbury, Ont

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA ja AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

NIINIMÄEN
makeis- ja tupakkakauppa
53 4th Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

E. Muikkula
suosittelee
HUONEITA ja ANNOS RUOKALAA
209 St. Antoine St. (Tr.
Montreal — Quebec

MATKAILIJAKOTI
Siisteja huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARI
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

Ruokaa ja kahvia
parhaasta päästä saa North kahvilassa,
Lempi Johnson,
Lisgar St., Sudbury, Ont.

TURKISNAHKOJA HALUTAAN

TRÄPPÄRIT

Lähettäkää turkisnahkanne meille

A. LAFRANCE

45 Beech Street — Sudbury, Ont.

Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa. Maksamme expressikulut.

—— PUHELIN 242 ——

Pienimmät hautajaismaksut

Täydellinen hautaus $75.00

$75.00 hautaus sisältää hyvän ruumisarkun, peitetty joko mustalla tai harmaalla kankaalla, päällylaatikon, palsameeraaminen, ruumisvaunu, yksi auto, kuolin ilmotus yhdessä Toronton lehdessä, ja minun oma työni. Ei mitään lisämaksua huoneistoni käytöstä.

Muita hautauksia $85.00, $100.00, $125.00, $140.00, $150.00, $165.00, $180.00 aina $250.00.

Myötätuntoisuus

Kohtelias ja huolellinen myötätuntoisuus perheen jäseniä kohtaan on osa palveluksestani, jota olen harjotellut 15 vuotta.

Paikka sijaitsee keskikaupungilla, joten on sopiva kaikille Torontossa asuville. Ei mitään haarakonttoria.

J. P. THOMPSON

Hautaantoimittaja

32 Carlton St. Toronto, Ont.

Lähellä Yonge St. — Puhelin Randolph 4319

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ.

Timmins, Ont., ilmoituksia

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY
—Valmistaa—
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. — Box 1306. — TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749. 61 Birch St. N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

Ruokaa ja ruumia
saatavana
Aterioittain ja viikottain.
EMMI VALENIUKSEN RUOKALASSA
Cedar ja 4th Ave. kulmassa.
TIMMINS, ONT. (To

Tohtori E. O. Sundberg
(Ennen ollut Chicagossa)
Ilman lääkkeitä toimiva Therapiisti ja Chiropractori
Huone 9, Gordon Block — Puh. 645
TIMMINS, ONT.
Kaikki taudit parannetaan ilman lääkkeitä.
Puhutaan Ruotsia.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

Pukujen tilaus
on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä.
Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Ruokaa ja ruumia
saatavana
Aterioittain ja viikottain.
Anni Kosken ja Martha Kuuselan ruokalassa. (To)
68-3rd Ave. — Timmins, Ont.

EASTON'S
HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
Roy A. Dew, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777